Gemeente Waterland

Monnickendam, 3 september 2024

Nummer:	111-543
Portefeuillehouder:	A. van de Weijenberg
Contact via:	Sociaal Domein
Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid:	- Wet gemeenschappelijke regelingen - Artikel 38 Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland

Aan de Raad

Onderwerp: De begroting 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland en het ontwerp-pakket GGD Zaanstreek-Waterland 2025

Voorstel

1. Een positieve zienswijze afgeven op de begroting 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland.
2. Een positieve zienswijze afgeven op het ontwerp-pakket GGD Zaanstreek-Waterland 2025.
3. Het versturen van bijgevoegde zienswijzebrief naar het bestuur van de GGD.

Inleiding

Het Algemeen Bestuur van de GGD Zaanstreek-Waterland (hierna: GGD) heeft op 11 juli 2024 de voorlopige begroting voor 2025 ingediend en vraagt om een zienswijze van de gemeenteraad. Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland krijgen de gemeenteraden de gelegenheid om hun zienswijzen schriftelijk kenbaar te maken. Deze zienswijzen worden meegenomen in de definitieve besluitvorming van het Algemeen Bestuur over de begroting 2025. De begroting 2025 is opgesteld op basis van het bestaande beleid, zoals vastgesteld in de begroting 2024, en de uitgangspunten in de kadernota 2025, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 11 juli 2024.

Daarnaast vraag het Algemeen Bestuur van de GGD voor het eerst om een zienswijze als het gaat om het ontwerp-pakket GGD Zaanstreek-Waterland 2025, op grond van artikel 31 van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling.

Als de meerderheid van de zeven deelnemende gemeenten instemt met de begroting 2025 van de GR GGD Zaanstreek-Waterland, kan deze definitief worden vastgesteld. Het ontwerp-pakket GGD Zaanstreek-Waterland 2025 moet echter door alle gemeenteraden worden goedgekeurd voordat het definitief kan worden vastgesteld.

Argumenten

1.1 Begroting 2025 is conform kadernota 2025.

De conceptbegroting 2025 zet de kaders waarbinnen de voorgenomen programma-activiteiten in 2025 worden uitgevoerd binnen de Gemeenschappelijke Regeling. De begroting 2025 is opgesteld in navolging van de kadernota 2025, welke op 16 mei 2024 behandeld is in de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft op 16 mei 2023 een positieve zienswijze op de kadernota 2025 gegeven.

Net zoals in de kadernota 2025, wordt in de begroting 2025 aan de hand van een programma-indeling inzicht gegeven in alle activiteiten van de GGD Zaanstreek-Waterland. Naast de vier pijlers van het Ministerie van VWS (monitoren, signaleren, adviseren; gezondheidsbescherming; crisisbeheersing; toezicht) zijn ook jeugdgezondheidszorg, het Meld- en Adviespunt Bijzondere Zorg (MABZ), Veilig Thuis en contracttaken opgenomen. De afspraken met de gemeenten over de contracttaken voor 2025 moeten nog grotendeels plaatsvinden, waardoor de begroting is gebaseerd op de afspraken ten tijde van de kadernota. Financieel is de begroting 2025 opgesteld conform de kadernota 2025. De begroting valt iets lager uit dan voorzien, voornamelijk door de verwachting dat de financiële gevolgen van de cao lager zijn dan verwacht.

Ook was in de kadernota 2025 aangekondigd dat het voornemen is om Veilig Thuis in de GR op te nemen. Omdat het nieuwe ontwerp-pakket nog niet is bekrachtigd, is in de begroting 2025 Veilig Thuis nog geen onderdeel van de GR/basispakket verwerkt. In het ontwerppakket is dit wel gedaan. De wijziging heeft geen nadelige financiële consequenties op de gemeentelijke begroting.

Door de verwerking van de projecten JGZ-herijking en Samen Sterker heeft de begroting 2025 vertraging opgelopen, waardoor de deadline van 15 september bij de provincie niet wordt gehaald. In overleg met de provincie is een nieuwe deadline vastgesteld voor het aanleveren van de vastgestelde begroting 2025, namelijk 15 oktober 2024.

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld een positieve zienswijze te geven op de begroting GGD ZW 2025.

2.1 Het Ontwerp-pakket GGD Zaanstreek-Waterland 2025: basispakket is helder
Het voorliggende dienstenoverzicht vormt het ontwerp voor het basis- en pluspakket van de GGD ZW in 2025. Aangezien dit pakket voor de eerste keer door de gemeenteraad wordt ontvangen, bevat het ontwerp naast het basispakket ook de verschillende taken die gemeenten op contractbasis afnemen, de zogenaamde plustaken, om de gemeenteraad een volledig overzicht te geven. Dit overzicht bevat alle taken die individuele gemeenten afnemen, niet alleen de taken die de gemeente Waterland afneemt. De bevoegdheid van uw raad ziet alleen op het basispakket en niet op de plustaken. De financiële vertaling van het basispakket is opgenomen in de begroting 2025 van de GGD Zaanstreek-Waterland.

In het kader van het verbetertraject GGD 3.0 onderzoeken de gemeenten en de GGD Zaanstreek-Waterland samen welke contracttaken binnen de gemeenschappelijke regeling kunnen vallen, zodat de GGD deze taken goedkoper en efficiënter kan uitvoeren. Het huidige dienstenoverzicht brengt enkele voormalige plustaken onder de basistaken, namelijk:
- Delen van Meldpunt en Advies Bijzondere Zorg (MABZ)
- Veilig Thuis
- Delen van Jeugdgezondheidszorg (JGZ).

MABZ
Bij de integratie van het Meldpunt Bijzondere Zorg (MABZ) in de gemeenschappelijke regeling (GR) is het uitgangspunt dat de bekostiging wordt gebaseerd op het gemiddelde aantal meldingen over de afgelopen drie jaar. Voorheen werden de kosten verdeeld op basis van het inwoneraantal van de gemeenten. De nieuwe benadering zorgt voor een eerlijkere kostenverdeling, waarbij gemeenten die minder meldingen hebben, minder betalen. Dit principe wordt ook toegepast op de voorgenomen overgang van de Wet verplichte GGZ (Wvggz) naar het basispakket, zodat uiteindelijk het gehele programma van MABZ op een consistente manier wordt gefinancierd.

Daarnaast wordt overwogen om MBZ, een onderdeel van MABZ dat nu als contracttaak wordt uitgevoerd, ook onder de GR te brengen. Tot nu toe hebben alleen Zaanstad en Purmerend MBZ gesubsidieerd, terwijl ook inwoners van andere regiogemeenten, waaronder Waterland, gebruikmaken van deze dienst. Het uitgangspunt voor opname in de GR is de bekostiging volgens hetzelfde principe als voor de MABZ, namelijk op basis van het gemiddelde aantal meldingen.

Het voorstel is om WvGGZ en MBZ volgens de nieuwe berekeningsmethode toe te passen, echter hebben deze voorstellen nog niet de Governance structuur doorlopen. Daarom zijn er momenteel geen financiële gevolgen op de gemeentelijke begroting, en wordt een begrotingswijziging voorbereid zodra alle werkgroepen overeenstemming hebben bereikt.

Veilig Thuis
Het opnemen van Veilig Thuis als basistaak heeft geen financiële consequenties op de begroting van de gemeente.

JGZ
Wat betreft de JGZ zijn er een aantal taken toegevoegd aan de GR zoals Voorzorg, de Centrale Zorgverlener en het preventief logopedisch spreekuur. Hierover bent u eerder geïnformeerd middels informele raadsbijeenkomst op 9 april 2024 van de GGD en het geleverde Overzicht diensten JGZ Waterland bij de raadstukken omtrent de Kadernota 2025. De financiële consequenties hiervan waren al opgenomen in de Kadernota 2025 en hiermee ook meegenomen in de Begroting 2025.

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om een positieve zienswijze af te geven op het ontwerp-pakket GGD Zaanstreek-Waterland 2025.

Kanttekeningen
1.1 Begroting 2025 brengt financiële onzekerheid
Er bestaat een risico omdat de meeste afspraken met de gemeenten over de contracttaken voor 2025 nog niet zijn gemaakt. Hierdoor is de begroting 2025 gebaseerd op de aannames in de kadernota, wat kan leiden tot financiële onzekerheden als de uiteindelijke afspraken afwijken.

2.1 De opgenomen plustaken in het Ontwerp-pakket GGD Zaanstreek-Waterland 2025 zijn onduidelijk
Ten aanzien van de plustaken in het dienstenoverzicht is onduidelijkheid ontstaan, omdat niet gespecificeerd is welke diensten door welke gemeente worden afgenomen. Dit leidt tot verwarring, aangezien geen van de taken voor alle gemeenten gelden. De gemeenteraad wordt voorgesteld een positieve zienswijze te geven op het dienstenpakket van GGD Zaanstreek-Waterland 2025, ondanks de bestaande onduidelijkheid over de plustaken in het dienstenoverzicht. Het basispakket, dat de kern van de dienstverlening van de GGD vormt, is helder en volledig gespecificeerd. Omdat de bevoegdheid van de gemeenteraad zich beperkt tot het basispakket, kan er een weloverwogen beslissing worden genomen zonder dat onduidelijkheden over de plustaken van invloed zijn. Voor de gemeente Waterland zijn de plustaken van minder belang, aangezien de gemeente momenteel weinig van deze plustaken afneemt. Daardoor is er geen directe noodzaak om nu een oordeel te vellen over deze aanvullende diensten.

Bovendien blijft de mogelijkheid bestaan om de plustaken op een later moment te bespreken en eventueel aan te passen, wat flexibiliteit biedt om in de toekomst, indien gewenst, meer of minder plustaken af te nemen. Het Algemeen Bestuur heeft bovendien de opdracht gegeven om meer duidelijkheid te verschaffen over de plustaken. De GGD ZW zal dit in een later stadium verder uitwerken.

Op basis van deze overwegingen wordt de gemeenteraad gevraagd om een positieve zienswijze af te geven op het ontwerp-pakket van de GGD Zaanstreek-Waterland 2025, met de focus op het basispakket.

Financiële toelichting
De begroting 2025 valt €72.193 lager uit dan verwacht volgens de Kadernota. Dit verschil komt voornamelijk door de lagere verwachte financiële gevolgen van de cao.

De gemeentelijke bijdragen die nu in de meerjarenbegroting van de GGD worden vermeld zijn hoger dan in de begroting van de gemeente Waterland zijn opgenomen. De hogere lasten voor de gemeente Waterland per jaar zijn:

2025	€ 61.832
2026	€ 128.016
2027	€ 135.046

In de meerjarenbegroting 2025 van de gemeente zullen de effecten van de GGD-begroting worden opgenomen.

Communicatie

Na het verkrijgen van toestemming van de raad op 26 september, zendt de raad haar brief naar het dagelijks bestuur van de GGD.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlagen bij dit document:

1. Aanbiedingsbrief van 11 juli 2024 van het Dagelijks Bestuur m.b.t. de begroting 2025
2. Begroting GGD ZW 2025
3. Aanbiedingsbrief van 11 juli 2024 van het Dagelijks Bestuur m.b.t. het ontwerp-pakket GGD ZW 2025
4. Ontwerp-pakket GGD ZW 2025
5. Concept zienswijzebrief
6. Concept raadsbesluit